

ХОТУГУ КЫЫМ

ССКП Абыр оройуонаары комитетын уонна
үлэтигэр депутаттарын оройуонаары
Советын органы.

Тэхсара I сыла
№ 25 (25).
Баладан илтин
30
куоно
1953 сым.
СӨРЭДЭ
Сымаата 10 тархи.

Советский народ биш кэлим буола
сомололохтукта, кини хаан-уруу Коммунисти-
ческой партия, Советский Правительств
о тула улуканнаах тумсуутэ биһиэхэ хас
бирдибитигэр толору күүһү, эрэллээх ва-
нааны үөскэтэр.

Г. М. МАЛЕНКОВ.

ССРС Верховнай Советын Президиумугар

ССРС Министрлерин Совета киллэринтигин, производ-
ственной табдарарыг оронго таагарымын салгын улаатына-
рары уонна киһилэр хаачыстыбаларын тусулары хаачынар
смылтан ССРС Верховнай Советын Президиума ССРС Чөлүкчү
уонна абылгылар промышленнай министрстванын бэлэс, эт,
үүт уонна абылгы производственнай предприятиеларын итнэ-
нэ тыриэтэлэрин бээтэтигэр ССРС Производственной таб-
дарарын производственнай союзнай-республиканской министр-
стватын тэрийдэ.

ССРС Производственной табдарарын производственнай
министрстватыгар ССРС Министрлерин Совета бигэрэниит
испийнэтин быгытынан бэлэс, эт, үүт, ары, сыр, сахар,
кыныч, макарон, кондитерская оһонуктар, консерва, ас кон-
центраттары, ары-сыа, испир-арыгы, кылы арыгы, пиво,
чай, табах, парфюмерная концентраттар оһонуктар пред-
приятиелара уонна тыриэтэлэр итнэ тыриэтэтигэр атын да
сааладара бэрэлиниэр.

ССРС Производственной табдарарын производственнай
министртин табарас Вотос Василий Петрович аанна.

ССРС Министрлерин Советын киллэринтигин кыһынч ту-
тадулар промышленнай табдарарыг оронго таагарымын салгын
улаатынары уонна киһилэр хаачыстыбаларын тусулары
хаачынар смылтан ССРС Верховнай Советын Президиума,
ССРС Чөлүкчү уонна абылгылар промышленнай министр-
стватын чөлүкчү производственнай предприятиеларын итнэ-
нэ тыриэтэлэрин бээтэтигэр ССРС Кэпчигик туттулар промышленнай
табдарарын союзнай-республиканской министрстватын
тэрийдэ.

ССРС Кэпчигик туттулар промышленнай табдарарын
министрстватыгар ССРС Министрлерин Совета бигэрэниит
испийнэтин быгытынан промышленность хосчоточумаж-
най, шерстяной тагаска, солоро, дүмүгэ, тирингэ, атах
тагыһыгар, түгүлөөх тагаска, трикотажка, ниски, естүкү-
лэвэ саалаарын уонна искусственай утагы оронго про-
мышленнай предприятиелэра итнэ тыриэтэлэр бэрэлини-
лэр.

ССРС Кэпчигик туттулар промышленнай табдарарын
министртин табарас Косыгин Алексей Николаевич аанна.

ССРС Министрлерин Советын киллэринтигин, табар эри-
бинтин салгын сайынарар, нөһүлүнөөх курутуу түнүгүн
уонна наадымдарын бары этүүнүн саалаан толору хаачынар туттар
эргини тыриетин тусулар саалаан толору хаачынар туттар
Президиума ССРС Ис тын, тас эргинин министрстватын ис
арктика территорияларын итнэ тыриетин предприятияларын бээтэ-
тигэр ССРС Эргинин союзнай-республиканской министрстватын
тэрийдэ.

ССРС Эргинин министртин ССРС Министрлерин Советын
Пресидедалити солубулаачы табарас Микон Анастас Иванович
аанна.

ССРС Министрлерин Советын киллэринтигин, Советский
Союз-народнай демократия дойдурларын итнэ тыриетин та-
гынаары уонна да атын дойдурлар кытта экономикай си-
бээстэниитин салгын сайынарар итнэ тыриетин тусулар
смылтан ССРС Верховнай Советын Президиума ССРС Ис тын, тас
эргинин министрстватын тас эргинин тыриэтэлэрин бээ-
тэтигэр ССРС Тас эргинин министрстватын тэрийдэ.

ССРС Тас эргинин министртин табарас Кабанов Иван
Григорьевич аанна.

ССРС Министрлерин Советын киллэринтигин, хосхоторта
тыт хаачыстыбатын утагы хаачыстыбаах бордукта-
ларын оронго таагарымын салгын улаатынарар дьылдаах ула-
хан сукубатын бэрэи тын, ону тэти хосхотар улаатын тосу
тусулар итнэ тыриетин холору булулар түгүр таа-
рымнааах социалистическай хаһайыстыбааларын оронго
смылтан ССРС Верховнай Советын Президиума ССРС Хосхотор-
тын союзнай-республиканской министрстватын, кинизэ ССРС
Министрлерин Совета бигэрэниит испийнэтин быгытынан со-
хоттары, салгыны итигэр заводтары уонна да атын предри-
ятиелэра итнэ тыриетин бэрэи тын тэрийдэ, итнэ тыриетин
РСФСР-га, Украинскай, Казахскай, Узбекскай, Киргизскай,
Азербайджанскай, Грузинскай, Белорусскай, Литовскай, Лат-
вийскай, Эстонскай уонна Карело-Финская союзнай республи-
каларыга хосхотар министрстваларын тэрийдэ наадаларын
аанна.

ССРС Хосхотарын министртин ССРС Тыйтан хаһайыс-
тыбатын уонна сорогупкатын министр эбээниитин Бос-
холодон туран, табарас Козлов Алексей Иванович аанна.

ССРС Тыйтан хаһайыстыбатын уонна сорогупкатын
министртин табарас Бенедиктов Иван Александрович аанна.

Алтынни маингайгы күнүгэр булчуттары барытын булка таагарымы
—партиянай, советскай тыриэтэлэр ытык эбээниитэарэ

Ааспыт сыллаах итэбэстэри хатылаамаыхха

Соторугаартыра булчуттар оройуонай сүдүэттөрө буолап ааста.

Сүдүкөчө нөһүлүн, колхоз салаалаччылар, фактория са-
нобидиссүлөр, оройон бэл-
гыт булчуттара кыттымын ыл-
дылар.

Кинилэр ааспыт сыллаах түгүлөөх бутаанын тымүгү-
тэрин уонна 1953-54 сыллаах
бутаанын сорогупкатын түгүлүн
Колымтор оройуонааах кон-
тракт директор таб. Башин
Д.И. дакылаатын дүгүлээстэр.

Дакылаах уонна көсөтлө-
гө ааспыт сыллаах итэбэстэр
кыһынч ыргытылынылар. Көс-
төнү улахан активнайдык
барар.

Сүдүэт кыттымылаахтара түгү-
лөөх утагынын ааспыт се-
зонугар түгүлүн бутаабыт
булчуттар көрүсүрүдүрүн асты-
нан туран бэлэстэтилэр. Аар-
кыт сезонга булчуттар: Жир-
ков М.Н. — 6674 солкуубайы,

Черемкин Г.И. — 8423 солкуу-
байы, Слепцов П.Н. — 7462
солкуубайы, Жирнов М.П. —
13639 солкуубайы, Аммосов
И.Е. — 7963 солкуубайы бута-
таабыттар.

Ол уонна баран, бастыг бул-
чуттар оһонтылары тэрэти-
лэр булчуттары кыһынч бэ-
һынар уорбистирин ситэти суох
олохтомута.

Итин тэтигин булчуттар
булка хосхотан тахсымылар
Майлар холхозтарыг тахсы-
быта. Сох-холхозтарга булч-
ут ахсаанын эрэ толоруру
булка үөрэр, дьоруу суох
донуору аһаанын баар. Булч-
уттары итин тагыһанан, бүт
тэриин уонна мөдүнөр кө-
лөтөн ситэти суох хаачынын
тахсыбыта. Булчуттар булуту
сирдэрин бэһээниитин бэ-
һынар ситэти суох олохтому-
та.

Бутуру утакааскара соро-
дустар сэлэхтик салдыабыт-
тара, ону тэтигин булчуттары

агитациялар улааны ситэ
хаачынытаахтара. Булчуттар
ортолоругар социалистическай
куолаатын кыһынч тырийдэ-
бэтэр, кинилэр хайдах бул-
чууларын хонтуруулаабын
ситэти суохтуу тырийдэ.

Ити ахыллар итэбэстэр
быһылгы сезонга тэриетэр ба-
һыан да наадаларын сүдүэт
кыттымылаахтара мөдүнүтүт.

Колымтор оройуонааары
контрота «булчуттар полкалары»
куолууттар эр тэрийдир
ууратан, араах сымдар бастыг
булчуттар наадалаах таб-
дарарынан хаачынылаа-
рын ситиригэр сорулар ту-
руорулду.

Сүдүэт кыттымылаахтара
аһынч сурдуу кыһынч туран
быһылгы кыттымылаахтык та-
лорор сорогупканылар. (Ол
кыттымын иккис страница-
көр). Итин тэтигин мантан
алларара сүдүэт кыттымылаах-
тыр суррутары бээтэти-
бит.

Сүдүэт ынырытынын аһара толоруоум

А. Никитин, «Кыһыннаах» колхоз стахановец булуту

Советскай Союз Коммуни-
стическай партиятын Кипи Ко-
митета уонна Советскай Пра-
вительство народ материаль-
най уонна културнай олорун
таһыма үрдүтүрү туһугар күн
ахсын аһаабыт кыһыннаахтык
уураалар.

Ол чэрчэххэ туһунут, ыс-
тахтык ылааха, санын сал-
гыны чөлүкчү туруарыг билиг
колхозтарыгтар уонна кол-
хозтаахтарыгтар материал-
най-экономическай этүүн эл-
бөх өртүтөөч чөлүкчүлэргэ
көрбөтү.

Итин Иё дойдубут мөдүн
кыраа өсө бөрүтүрүр туһу-
гар партия уонна правитель-
ство аралын кыһыннаахтык
дырдынан эһиптэтигэр эбээ-
нистэххит.

Мин «Кыһыннаах» колхоз-
ка 1946 сылтан бутаанынан ула-
дыбын. Колхоз мөхө бөрүөр
былаанын хаһаан да толору-
дуохтаах сокуон курудук сана-
ныбын.

Он уонна Иё дойдубу били-
гитэтигэр үнүгүчү сукула-
лаах валютнай фонун хаптар-
гара эһиптэтигин үрдүкүтү
смынадыныбын. Ол иһин се-
зоннаары былааымын асы ах-
сын толоруруу уонна аһара толору-
ну ситиһибөн.

Быһыл төрдүс кыбаарта-
лаары былааымын 150 бэр-
дыан толоруруу ситиһим дэн

бэһээр эбээтэтигэр ыл-
дыбын. Ити иһинте Октябрьскай
бараанынныгы көрсө кы-
баартаалаары былааны 40 бэр-
дыан толоруго оһукубуру.

Очоһо эр былааымын аһара
толору кыһыннаахтык.

Мөхө билигин тух да иһн-
тэ суох. Күлүөр көлөнөн,
булуту тэрийдэн холкоһон
булуту хаачынар.

Булчуттар оройуонай сү-
дүэттэригэр салдан бэр эл-
бөх сага соһунурын иһинте,
билиг сорогупкатын чөлү-
кадаатыбит. Бут мангаһы
сараданыныгар, булут сир-
бэр тиһин эбээтэтигэр били-
гит толору иһи оһукубурум.

Мэниэни кыһынч, сатабыллаахтык туһанын

Н. Слепов, стахановец булчут

Мин, «Ленин суола» колхоз-
тан булчуттар оройуонай сү-
дүэттэригэр кыттымын ылдым.
Оройуонай сүдүэт күнү
кыһыннаах түгүлөөх госу-
дарскара өсө элбөхтик бутаан
туттарга, биһиэхэ хас бирди
булчуттара өсө үгү-
сырбатын уонна аһукукөрү-
тү уурарыбыгар сага соро-
дусту туруда.

Түгүлөөх бутаанын госу-
дарственай былаанын толоруу
уонна аһара толоруу билиг
булчуттар ытык эбээниити
булар.

Мин түгүлөөх бутаанынгар
булчут быгытынан кыттыбын
уонан тахса асы буола.

да, мөхө бөрүлэр былааны то-
лору уонна аһара толору иһи
бары күсүсүн уорорум. Манна-
ха бутауру ыһамаан өсө кө-
нөтөн дэн аарынабын.

Хаһа барар булчут бөһөтүн
булуту сирдэригэр буар олох-
тох булуан өсөн устатыгар
дөлчөк булуан сатамыт. Булч-
ут бутауру сирдэригэр олох-
тох уонна аһан да бутаута
тохтуруу ситиһтигэр эр үкү-
сү булуан өс. Маннаха мө-
ниэ улахан соһунуын ылар.

Мөниэн сатаан туттуу дэн,
биринин ханын булка, дьыл
биринтигин ханын мөниө
ордук тагытасгарын өсөтө
туһанын, иккиннин мөниэни
булт ордуу тагыт сирдэригэр
ууту булар.

Мөниэн улахан булууга,
ордук, саһылга, кыраа сап

тылар хатабыларынан шөбө сир-
дэрин, кинилэр хордорсо тиа-
дэринан, күлөттөр илин та-
хсыларын хаара хоһумуртар
сирдэрин уурулдуохтаах. Мө-
ниэ тыһе көиө кыһ сирт хаба-
тэ, тыһ дөлчөк уурурагтан үгүс
булут тохтороту быһааралар.

Мин урут мөниэн туһанын
улахан сукулаагарынан аһа-
птыт буола, күлү сирдэригэр ба-
лэччү бутаанам этим, дуолаан
дөлчөк туһунан сирт, дуолаан
булутуру тэриетэр баар эр
туһанын дилхити өсөр. Ордук кө-
ниэти салдыра мөниэ улахан
туһалаарын билиг, мөниөн
кыһынч туһанар буолаум.

Бу көлөри тулар бүт се-
зонугар мөхө бөрүлэр бы-
лааны толоруго, ордук мөни-
этин дөлчөк туһунан били-
гиттин иһи улахан кыһын-
чтын үгүрүм дэн аарынабыт.

ПАРТИЯ АРАЛЫҖЫҖ КЫҖАМНЫҖТА ЭРӨ КҮҖҮРДҮӨҖЭ
Н. РЕБРОВ, Ворошилов аатыннан колхоз председатели

Бастың бузучттар оройоннай судеттөрү түгүлөк булгаашынын государственай булгаашыны толорууға колхозторун бузучттар ишчилеритер сакса соруктары тураторда. СССР Министраты Советин Председателетар табарис Маленков СССР Верховнай Советин соторутарыга булан аасит сессиянтгар колхозтаахтар материалнай олохторун тагынын үндүзүгү түрөттөр суолдары ыйан бирдөр. Ону аабан ОСКП Иши Комитетин Паствуна тиа хабаансытыган салгы сайыннар даьалаар

тустарынан историческая уурадыгы алынат. Чирте уюна правителество били колхозтарга истие бийир-бизилеах аралык кыдымын-дырынан өөр күрүтүлде туран хабаансытыгар да үчүгүлөк үзүшир соруту туруруубабат. Быстахтык кылаахш— түгүлөк ошубой саклаашы— түгүлөк булгаашынын государственай булгаашынын кыдым-даахтык тазорон ийин не киахтарыннан муңутурууа тууаны эрылдар. Билиң колхозонт казэри турар сезонга 40 кадронай

булуту, атлыны маңгылгы дүңүр апаракка өрө, бары паа-далаахтарынан хаачыларан туран бузга таьаарынар. Итин аабан булуттар су-дүттөр бөршчират састаилан турарына аьошюноттар. Ол ийин булуттар эр-тэзгө. Ол ийин булуттар эр-тэзгө соруктарын кыдым-даах-тык тазорон истие диттотор-бөр-чирте уулаштын паала буола. Бу күнөргө түгүлөк булгаашынын болмошунин үзгөтгөр бээр итэригэр туроттар дьа-барына кыдыхат. Бастатан туран, буат мончигин бары булуттарыга тиришин олох-

тулохт. Колхоз правителество төрийин үзөри ийиник билачын соруктары олохо кыдычын туран, кыдырагалдаары билааны 105 бьырынан интэрвө суох то-лоронго соруктаран. Бу дьалаар социалистическай ишчел алымын, критикалы уюна билиң критикалынын ийинин толорууу бьырылган-дынын ордуну кичиник төри-фияхит. Колхоз правителество үзгөтгөр олохтох факторын үзгөтгөр комомобиллөрүгөр саарба-далаабылар.

ОРОЙОН БАРЫ БУЗУЧТАРЫМГА, СОРОТУУСЫҖНЫ ТЭРИПТЭЭРИҢИЭР. КОЛХОЗТАРЫМГА
УОННА СОВЕТТАРЫГА ОРОЙОН БАШКЫ БУЗУЧТАРЫН ОРОЙОННАЙ
Ы Н Ы Р Ы Ы Т А

Күдүк табарыстар! Билиң социалистическай Иш долубуттарыг соросайлар нэрөд. Туту төшөй И.В. Сталин СССР-ка социализм экономическай пробылаанназ диян ге-незальнай аьаьмынатын ийини-он Советская Союз Коммунистическай партиятын XIX съездин историческай директивасынан салыктаран коммунистическай обшественн туугуа дьаныраахтык үзлшир.

та таьаарылаахтык итэрбэртти хатаьалан таьаарыты бьэ-бьитигэр сорук туруруунан, түгүлөк булгаашынын государственай булгаашына аара тазорон ийин, социалистическай кура-дыныга кирсон туран бьэ-бьити ийинитибгэр мынык аьэ-вэзгэлиствбэри алынаьит: 1953 сьы IV кьыбаргалдаах түгүлөк булгаашынын государственай булгаашынын 105 бьырынан интэрвө суох толоронго. Ол ийинтон уду Октябрьскай революция 40 сьайын тур-лууунан көрөс билааны 40 бьырынан интэрвө суох толоронго.

Колхозтар правительлар уонна эңиллик Советтарыг
1. Атлыны 1-гы күнүң бу дьалаа аьаракка правителестван бьрыллит булуттар контингенарин билаанын септөөх дьоннорунан сүмүр-дөдө, бары атын үзгэрттигөр босхолоно 100 бьырынан буат мистэозагьигэр турурутууга.

булуттары тиришин олох-тулохт. Колхоз правителество үзгөтгөр олохтох факторын үзгөтгөр комомобиллөрүгөр саарба-далаабылар.

Советская Союз паролтара бьис бьис бьылаах билааны то-лорууга уонна СССР Верховнай Советин V сессиянтгар СССР Министраты Советин Председателетар Г.М. Маленков тиа хабаансытыган молдунук өөр көтөрүгүгө түрүрөттөр соруктары толорууга бьир со-сорбо түмүстүлөк күрүмүөүн сыгыттан-баа саарыбай кьыдымдары ситибэлээр.

1954 сьыл I кьыбаргалдаах билааны 105 бьырынан интэрвө суох толоронго. Онон 1953-54 сьылларда сезоннай билааны 105 оьырынан интэр-вө суох толоруу хаачы-ыарга.

2. Буат үөкөшүнүн уонна колантин үөтөрттөр корреспондентилар маңгыр баьалган олох-тоон, хас бьирини буат бьир-гэздитигэр атлыны 1-гы күнү-нүгөр дьэри булуттар маршуттарин оьонор, бьиргэттигэр туттарыга. Түс булуттар мустан булуту сүрэдиргэр бул-тамыт түгүдэри хомуйар, бул-чуттарыга буат төриэлэриңер, аьынан-тагынаан хаачылар ууаастактары төриьир.

1. Атлыны 1-гы күнүң бу дьалаа аьаракка правителестван бьрыллит булуттар контингенарин билаанын септөөх дьоннорунан сүмүр-дөдө, бары атын үзгэрттигөр босхолоно 100 бьырынан буат мистэозагьигэр турурутууга.

Социалистическай Иш дойду туьадыллык молдун күнүгүн өсө бөрөгөтүгө соротуоша билаанынын толоруу күнүгүн бьуланар араас күндү кьыдыаахха түгүлөхтэри булгааш государствара туттары улахан суоттаны ылар.

Булгаар түгүлөхтэри правителественай болдотхорун тутуван түгүлөк сипитини эьир-нэ аьеруегүн, түгүлөк таьа-раашынын стандарт бьытат. Ол оьонорун түгүлөк хаачыстыбаттар түгүлөк бьылыбыт иьоромин түгүлөк бары көрү-нүргөт 2 бьырынан интэр-вө суох аьара туьаарыга. Уолөз эгилдөр соруктары толоруу смалтан маньык бьы-нахтык дьалааьары ыларга.

3. Булуттарыга бьрыллит билааныны толорууга кыдыра-гылар аьынааьаьаан, саа сэрэтинан, буат төриэлэ-ринин уо д. а. наьалаахтары-нан толоруу хаачылар дьала-ны ыларга. Булуттарыга бул-тур мистэозагьигэр сьылдан бьыачы саяларга, кемел-нэргэ, кинилэр кьыта бьы-тыспат сибөшө олохтуурга. Ол ийинтон колхоз правле-нитес чьеннэри, ньыллэж Советин дьепутчтара, фактория сьобдэлиствэригэр, олохтох ак-тивтар бьэвлэринин булуттуг мистэозагьигэр оьылан агит-ационнай маасабай үлэни кьы-талдыры, оройонтан таьаар-ыллар булгаашын субьотка-нын бьоллетешерин декаданы аьаракка тиэрлэьирин олох-туурга. Мань төгө сьорбичи-рары септөөх дьоннорунан сүм-үр-дөдө булуттары декаданы аьаракка хабаргына билаан-наахтык төрийн үзгөлтөргө.

3. Булуттарыга бьрыллит билааныны толорууга кыдыра-гылар аьынааьаьаан, саа сэрэтинан, буат төриэлэ-ринин уо д. а. наьалаахтары-нан толоруу хаачылар дьала-ны ыларга. Булуттарыга бул-тур мистэозагьигэр сьылдан бьыачы саяларга, кемел-нэргэ, кинилэр кьыта бьы-тыспат сибөшө олохтуурга. Ол ийинтон колхоз правле-нитес чьеннэри, ньыллэж Советин дьепутчтара, фактория сьобдэлиствэригэр, олохтох ак-тивтар бьэвлэринин булуттуг мистэозагьигэр оьылан агит-ационнай маасабай үлэни кьы-талдыры, оройонтан таьаар-ыллар булгаашын субьотка-нын бьоллетешерин декаданы аьаракка тиэрлэьирин олох-туурга. Мань төгө сьорбичи-рары септөөх дьоннорунан сүм-үр-дөдө булуттары декаданы аьаракка хабаргына билаан-наахтык төрийн үзгөлтөргө.

Коммунистическай партия Уонна Правителество кьыды дьалааьарына 1946-50 сьыллар-даах СССР-ка народ хабаансы-тыгытын, чьэдүгэр түдэрини уонна саьагы сайыннарын бьис сьылдаах билааныгар колхоз-тара, совхозтара ийинитин түгүлөк булдуң хабаансыты-баны түьаары уонна кьыотар соруктар көрүлүбүттөр. Чуола-нан, түгүлөк булгаашыным-нүгүтүгү түрдү көрдиксиз тиэр-рөмөнтат, колхозтаахтар ма-териальнай културнай олохто-руу түьаарына бьир сүрүн су-дүрүбүтэтин түгүлөк үчү-лөк соротуунааьар саьагы 2-3 түгүлөк наьатын оьон-дулдуьугу, IV-V пьылтэка-лар сьалаарыгар түгү оьыла-ккара уонна оройоннорго кьы-дыааьах күндү түгүлөри ий-гэр фермаьары тарийн туу-най салыктан-сага дьалаа-лар дьалааьыбаттара.

Булуттарыга уонна буат бьиргээдэлэригэр
1. Кырынаас булуттар болдотур булуттар мистэоза бьар буолуора уонна атлыны 1-гы күнүттөн ила чарьаан ууру-тун сарьаалан, 10 хонук уу-руттар бугуттарга. Түгүлөхтэригэр бьиремэни атын үлэин ар-дылаьышкка.
2. Кырынаас, кьыра, саяна булуттары сави уотата тиги-ригэр мөшүн бьолчоник уон-на булутуң ууааскаларга бул-ду тохтотууга мөшүн эрдэ-түн урууну төриьир.
3. Бастың кадронай булут-тары сайыннарын сезон ус-татыгар 20 үөрэлээччи булут-тары итгөн таьаарыга.
4. Булуттарыга бьрыллит көлөңү аьарас түгүдэри өрө булгаашынга тууанан, сезон устатыгар ырыганапнашкка булуту маршуттаах сьир-дирги тьэлэри сьаьарга. Булга-мыт түгүлөри 10 хонук ий-гэр туттаран иьирө.

Эргин-соротуонка үлэиттиригэр
1. Атлыны ий 5 күнүгөр 1953 сьыл дьэри бары факто-рияга 1953-54 сьылларда түг-лөк сезонугар булуттарыга

Нэпийлэктэриг Советтар, колхозтар, факториялар, бьиргээ-дэлэрууна бьирини булуттар ий-гэр аьардыктарга түгүлөк булгаашынын государственай булгаашынын толоруу уонна аьара толоронго социалистическай куоталаьынын кичиник төри-фин бука бары кьыттыга, социалистическай куоталаьы-ну толудуугун түрүгүн бөрбөр-чүлөк ийини олохтуурга.

Билиңи, оройон бастың бул-чуттары оройоннай судеттэ 1953-53 сьыллардаах түгүлөк булгаашынын тьүмүдэриң уон-ду 1953-54 сьылдаах кьэлэ сезон соруктарын туьаарынан дьүгүлөбөн баран, аасит сьыл-

1. Атлыны ий 5 күнүгөр 1953 сьыл дьэри бары факто-рияга 1953-54 сьылларда түг-лөк сезонугар булуттарыга

Табарис булуттар! Түгүлөк булгаашынын государственай билаанына сорударын кьыдылаахтык толорууун ийин бьис бьис сьылдаах билаан сорудактарына бары булуттарга ымылааьар-гар чьыраьыбат.

Молтох үлээлэх медпункт

Ыйыл республика Үрдүкүн културнай-санитарнай бөлүгү ымылаа турар сьыл. Бу бөлүгү ымылааларынан сибөстөтөн, нэпийлөшө културнай-санитарнай олодун иьарыарыга уюна саклык, трахому уо д. а. марьаалары утары ошудууга долоруубу харьастыбын үзгө-литтигэр ботчумуьа сорук-тар турурулуьубуттара.

Майыраады медпункт сьобдэлиствэ Лейбина В. А. кул-турнай-санитарнай ноход дьа-лыларын олохо кьылдиргэ дьарыгытар. Ол түрүгү саи-тарнай-профилактическай үзгө-ни олох ымыттын кьэрэтэ, аьарас салыктаах марьах-тар туспа аьыңар ийиттэг, таьнар таьастаах, аял хос-тоо буолууларыгар медьипи-скай дьалаарын олохо кьы-лэрбөт. Салыктаах марьах-тар өмтөнгөтө да кьыл-дээхтик сьыьанапсаат.

Таб. Лейбина колхозтаах сорох дьахтаалар оьордун дү-дөхтү тутууларыгар аьылдар. Маньык бьыныны оьорол до-рубууларын харьастыга дьалаар тустан ыдыбаттан таьаар. Ити холубуру, во-лжоза аьыллыбт өрө дьа-лылаьыгар аьарас салыктаах Сепцова В. Е. ньылжонан оьон-тууга сьобдэлиствэ да тубу-лду.

Културнай-санитарнай дьа-лыларын олохо кьылдиргэ ошөөнөнай күнү саклаьат, ол түмүгэр тарьитээр уонна бьирини маьалар оьорол дьэ-лэрин санитарнай өттүнөн кьэрбин көрүдөр оьолуьу-луктар. Башынк үзгөлээбэк сакьыллан турар. Олтон башынк үзгөлтөргө колхоз правленитег көрбөдү ту-рурбата.

Медпункт режима суох үлэ-нин, Онон амбулаторнай пьом-хаан буоларын ким да бьэ-бэ, ол ийин марьахтар фель-дшоп Лейбина сьыл, дьаара-бай кьыттигэр түьаарың уи-чүкү күтүүн эрылдар. Бьыраьары билааныскара сьынарын итгэтиң бьыраьа-лата тутуубуьубат. «Болчид-най режим уонна көрү-х-райын, марьаьа үгүдүрүгү кемелээр»— дьне мелнишкы ымылары тугустаныч хачы-та итгншээ.

Нэпийлэж Советин председа-телэ таб. Агасов В. Г. мань хайдах сьыаналарын иьыт-таах, — сьылдын иьитбөт, пьки-тик сургуулан сорудаьааьым да, тоьорбөт. Арай атын фельдшорини саьудуьага, бо-пунуру оройонуга туруору-ары сьылдаьың— дьин кьыста-лың саьаатын бьилдөөр.

Медпункт сьобдэлиствө таб. Лейбина үлэбэ эгиллбит ме-дич уоьчтөгөр, нэпийлэж Советин председателэ ботчумуьа бьаьарына кьыдыра эры-рин райсовет долоруубу харь-истыбын отьела кьылдах сьыаналарың?
Н. СЛЕПЦОВ.
Майгар. Молтово аатынан колхоз.

Редактор А. Н. ГОГЛЕВ.